

עזר יוסף חי

ויאמר במשנה

פרשת 'ויגש'. י"א טבת ה'תשפ"א. עלון 115.

למה קנה הרב כרטיס כניסה לספארי?

יום אחד גלה אחד מבניו של הגאון הרב שמשון דוד פינקוס זצוק"ל (בתמונה) בחא שליד מושב הנהג ברכבו של אביו, כרטיס כניסה לספארי ברמת גן. "אולי הוצרך אבא להתחסד וללוות מאן דהוא שבור לב לביקור משיב נפש בגן החיות?", חשב הבן ושאל את אביו למראה הכרטיס המוזר. "לא ולא", חייד ר' שמשון בתגובה. היה זה כרטיס בודד לביקור אישי, ללא מלוים. ור' שמשון ניאות לגולל באוזני בנו את השתלשלות המקרה: היה זה באחד הימים כאשר ר' שמשון יצא ברכבו מבני ברק לכיוון אופקים. כמה רגעים לאחר שעבר את צומת קוקה קולה האירה לו סוגיה עמומה במסכת כתובות את פניה, זמנה לידו נקודת חידוש שהיה בכוחה לחולל מהפכה ולפגש את כל חומרת הסכך של הנושא העמוק. ר' שמשון חפש נואשות מקום בצד הדרך לעצור ולהשלים את המהלך וחישבו על כל פרטיו, אך ככל שהתקדם לא מצא מקום כזה בינות לאלפי הרכבים הסואנים ברעש גדול. בלבו החליט החלטה נחושה – לא להמשיך את הדרך

הביתה, ולהסתכן באיבוד המהלך המוצלח שהחל לנצנץ בראשו בפתרון הסוגיה החמורה, שעלול לחמוק מבין אצבעותיו כדרכם של דברי תורה הנוחים לאבדם ככלי זכוכית. זמן מה עבר עליו בצער זה, עד שנגלתה לנגד עיניו מימין הכביש ראשיתה של הגדר הארוכה שסביב גן החיות הספארי, והקדוש ברוך הוא הכניס בלבו את הרעיון כי זהו המקום המתאים ביותר לארד את מסכת כתובות בשעה זו... ר' שמשון פנה אפוא אל האתר, שלם את עשרות השקלים של כרטיס הכניסה, ולאחר שאתר עד מהרה פינה שקטה בצדי הפארק השקט, בצל שורת עצי אקליפטוס רבי פארות, התמסר בלהט לעיבוד וחישוב המהלך שהגה במוחו בסוגיה החמורה. ספק אם יכול היה להבחין בעומק הריכוז בגירפה או חיה אחרת התוקעים עיניים תוהות באיש היחיד בכל האזור שלא בא כדי להזין את עיניו בנפלאות הבריאה, אלא כדי ליצור נפלאות הבריאה... לאחר שעתיים של עיון נמרץ שבהן עלה בידו לסדר את המערכה לפרטיה, פנה בלב מתרוגן לא שער היציאה. אם לא הכניס הקדוש ברוך הוא את המחשבה בראשו של ראש עיריית רמת גן לפני חמישים שנה לקבוע את מיקומו של הפארק הזה בדיוק היכן שהוא – אלא כדי לשמש במשך שעותייס כבית מדרש זוטא לרב פינקוס, דיינו...

כשאבא לא מסכים לקנות תוכי...

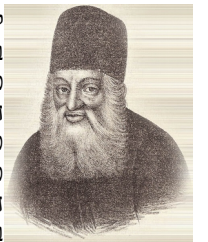
סיפור אמיתי: "אני לא קונה תוכי (לא בתמונה) לאף אחד!!!", הכרזתי באוזני הילדים. "אז אבא, תקנה לנו חיית מחמד כל שהיא!". הסברתי להם שכבר היו לאחים הגדולים שלהם חיות מחמד, ובסופו של דבר כל הטיפול נפל עלי, להאכיל ולנקות וכל שאר הדברים. שהיה אחרי התלהבות הראשונית כבר לא ענין אותם כלל וכלל מה קורה עם החיות מחמד... הקטנים הבטיחו לנקות לטפל ולסדר, אך אני כבר מכיר היטב את המחויבות שלהם... לא נותרה בררה לקטנים, והם החליטו להתפלל לה' שתהיה להם חיית מחמד. אמנם בלבי רחמתי עליהם, בפרט כאשר רואים אצל השכנים חיות מחמד, אך ידעתי שהטיפול יהיה עלי בלבד. בוקר אחד שמעתי את בני קורא לי: "אבא, אבא, בוא בבקשה דחוף, ציפור נכנסה לתוך הבית שלנו!!!". לא מהרתי, בהביני כי יונה או ציפור דרוך נכנסה ותיכף תצא. אך משהגעתי לסלון מצאתי תוכי יפיעה עף מצד לצד, מנסה לחמוק בעוד הוא עצמו מבוהל, אך ילדי כבר סגרו את כל הפתחים כדי שהתוכי לא יוכל לחמוק מהבית... כעבור כמה דקות ה' הצליח בידי לתפוס את

חידושים על פרשת השבוע:

"ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני" (בראשית מ"ד י"ח). המילים "ויגש אליו" מוטעמים ב"קדמא" ו"אזלא". "יהודה" ב"רביעי". "ויגש" – קדמא, יהודה נגש = התקדם. "אליו" – הלך (אזלא) ליוסף. "יהודה" – רביעי, הוא הבן הרביעי. יהודה התקדם ובא לפני יוסף. הוא התקדם לנסות לשכנע את יוסף שלא יקח את בנימין כעבד. "ויאמר בי אדני" – מוטעם ב"זרקא" ו"סגולתא". הוא הרי זה מי שזרק את עצמו מעם סגולה כשאמר לאביו שאם לא יחזיר אליו את בנימין בריא ושלם "וחטאתי לך כל הימים". אומר יהודה ליוסף: "זרקתי את עצמי מעם סגולה אם לא אחזיר את בנימין לאביו". בטעמים דבר זה רומז – "זרקא" – זרקתי את עצמי מעם סגולה – "סגולתא".

"כי עבדך ערב את הנער מעם אבי לאמר אם לא אביאנו אליך ווחטאתי לאבי כל הימים" (בראשית מ"ד כ"ב).

לכאורה יש כאן משהו לא תואם: "אביאנו אליך" – בלשון נוכח (מי שלמד דקדוק יודע מה זה), ואחר כך יהודה אומר: "וחטאתי לאבי" – בלשון נסתר! היה צריך לומר: "אם לא אביאנו אליך ווחטאתי לך כל הימים", או: "אם לא אביאנו לאבי ווחטאתי לו כל הימים"? ועוד: מה זה "כל הימים"? שיגיד "כל הימים" שני השאלות מתורצות ביחד: כתוב במדרש בבראשית רבה על הפסוק "כי הנה המלכים נועדו" – אלו יהודה ויוסף. יוסף בגלל סגנותו של מלך מצרים ויהודה מושל לאריה, למלכות. זוהי הסיבה שיהודה העז להיות הערב על בנימין, כי יש לו את העז והגבורה להלחם במצרים. ההתר שהיה ליהודה להנשא לתמר אפילו שהיא קדשה, הוא רק בגלל מלכותו, ואומר הרמב"ם שקדשה מותרת להנשא למלך. זה מה שאמר יהודה: אם לא ישיב את בנימין לאביו, הוא לא ערב מושלם, ממילא הוא ירד ממלכותו, ויתברר שנושאו עם תמר היתה עברה. ולכן הוא שנה בלשון מלשון נוכח ללשון נסתר – "לאבי", ווחטאתי לאבי שבשמים כל הימים – בעולם הבא...

שבת שלום ומבורך!

החידוש הראשון לקוח מהגאון הרב אליהו קרמר זצוק"ל – הגר"א מוילנא, והחידוש השני לקוח מהספר "פנינים על התורה" שלקוח מהספר "תפארת יהונתן" של הרב יהונתן אייבשיץ זצוק"ל.

סיפורים לשלחן שבת:

"לא אדע היכן להפסיק..."

מסופר על רבה של אנטוורפן, הרב חיים קרייזוורט זצ"ל (בתמונה). נפטר בט"ז טבת ה'תשס"ב, שהיה יודע את כל הש"ס בעל פה. יום אחד הזדמן לו להיות בחתונה עם ראש ישיבת "פוניבז", הרב אלעזר מנחם מן שך זצוק"ל. באחת הברכות כבדו את ר' חיים בכרכה. להפתעת הרב שך, ר' חיים בקש שיגישו לו סידור כדי לברך. למה הרב שך התפלל? כי הרי הברכות כתובות במסכת "כתובות", והרי הרב יודע את כל הש"ס, איך לא ידע בעל פה את הברכה? אחרי החופה נגש הרב שך לר' חיים ותמה בפניו את תמיהתו. ענה לו ר' חיים: "אם הייתי אומר מתוך הגמרא, לא הייתי יודע היכן להפסיק..."

פלא הוא בעיניכם? הרי כתוב שה' מבטיח לנו ש"מוראכם וחתכם יהיה על כל חיי הארץ". אין לי שום פחד משום בריאה, רק מבורא עולם!". המעשה התפרסם בין יהודי תוניס וגם אצל המוסלמים. היהודים הוסיפו את הערכתם לרב שהגיע לשנורר, ותרמו לו ביד רחבה...

לקחי הקורונה:
חלק כ"ג
 הקורונה הגיעה באדר. בניסן אייר – סגר. סיון תמוז אב אלול – לא סגר. תשרי וחצי חשוון – סגר. חצי חשוון וכסלו – לא סגר. אומרים שעוד פעם יהיה סגר. סגור פתוח סגור פתוח סגור פתוח. לא מצליח. אבל הבנדם לא מתייאש. עוד פעם מגיע. ועוד פעם נדחף. ועוד פעם מגיע. ועוד פעם נדחה. ועוד פעם בא. ועוד פעם נדחק. ועוד פעם בא והולך בא והולך בא והולך. בסוף הקורונה תגמר. בסוף גם היצר הרע יתייאש...

- אודות פרשת 'ויג'ש':**
- יש לה 126 פסוקים.
 - מתחילה בפרק מ"ד פסוק י"ח.
 - מסתיימת בפרק מ"ז פסוק כ"ז.

הילולא דצדיקא:
 הרב בנימין זאב בצרי זצוק"ל, י"ג טבת ה'תשע"ד. הראשון לציון הרב רפאל מאיר פאניז'ל זצוק"ל, י"ד טבת ה'תרנ"ג. גאב"ד אנטרופן הרב חיים קרייזר זצ"ל, ט"ז טבת ה'תשס"ב. הרב יעקב קראנץ זצוק"ל – המגיד מדובנא, י"ז טבת ה'תקס"ה. המקובל הרב סלמאן מוצפי זצוק"ל, י"ז טבת ה'תשל"ה. האמורא ריש גלותא דבבל ר' הונא מארי בר מד זוטרא זצוק"ל הי"ד, י"ח טבת דר"ל. האמורא ר' משרשיא בר פקוד מבבל זצוק"ל הי"ד, י"ח טבת דר"ל. הרב צבי אלימלך שפירא מדינוב זצוק"ל – בני יששכר, י"ח טבת ה'תר"א. הרב כלפון משה הכהן מתוניס זצוק"ל, י"ח טבת ה'תש"י.

- חידות על פרשת השבוע:**
- איך גלה יוסף את עצמו לאחיו?
 - עיר שעבר בה יעקב בעת ירידתו מצרימה.
 - ארץ בה הושיב יוסף את אביו ואחיו.
 - שם בתו של יעקב.
 - מילה נרדפת ל-תן.
 - מה פרשת השבוע?
 - שם אשתו של יעקב.
 - מתנת יוסף לאחיו.
 - כיצד פרעה הגדיר את ארץ גושן?
 - כיצד יהודה קרא לבנימין?
 - מי מהמצרים לא מכר את כל רכושו ליוסף?
 - לאן שלח יעקב את יהודה לפני שבא מצרימה?
 - בן כמה היה יעקב בעומדו לפני פרעה?
 - בניו של בנימין.
 - מה שלמו ליוסף כשנגמר הכסף?
 - אילו מילות עידוד אמרה סרח בת אשר ליעקב?
 - שמו של מלך מצרים.
 - שם בנו בכורו של גר.
 - שם בנו של לוי.
 - מה מקצועם של אחי יוסף, כפי שהוצג לפרעה?
 - שם בנה של דינה.
 - מה קרה לארץ מצרים וארץ כנען מפני הרעב?

על פי סדר א'-ב'

התוכי לשמחת הילדים הקטנים. שאלתי משכן כלוב ודאגתי לתוכי לאוכל ומים המתאימים עבורו. עתה, שה' שלח לילדים חייט מחמד, לא נותרה לי בררה אחרת כי אם לטפל בה במסירות לשמחת לב הילדים הקטנים המאושרים מהמתנה שה' שלח להם באופן נידר ומיוחד. פרסמנו שלט על השבת אבדה, אך בעליו טרם הגיעו, וכנראה התייאשו, וילידים היתה אורה ושמחה. ללמדך מה כוחה של תפילה!

"מה שוה כל התורה שלנו..."
 באחד הכינוסים שמרן הראשון לציון הרב עובדיה יוסף זצוק"ל (בתמונה למטה) הוזמן, התיישב לידו בשולחן המזרח הגאון רבי משה לוי זצוק"ל (בתמונה למעלה), שהיה ידוע כבקי בש"ס ובגאונותו האדירה בכל חלקי התורה, אך לצערנו נפטר בגיל צעיר מאוד (חי 38 שנים בלבד. מרן הרב עובדיה העריכו מאוד ואמר שהוא היה הפוסק של הדור הבא). לאותו כינוס הוזמן גם רבה של ירושלים רבי שלום משאש זצוק"ל (בתמונה באמצע). והנה, מיד כשמרן הבחין שהרב משאש נכנס לאולם – פנה לרבי משה ובקש ממנו בנימוס: "בבקשה, קום מהר ושם שם" (מעט רחוק מהמזרח). כמובן שרבי משה לא שאל שאלות, קם וישב בצד. בינתיים נכנס הרב משאש והתקבל בשירה וזמרה. לאחר כמה דקות יצא הרב משאש, ומיד פנה מרן לרבי משה ואמר לו: "בוא תחזור לשבת ליד". ואז הוסיף ואמר לו: "אתה יודע למה בקשתי ממך לעבור מקום? זאת מפני שאתה מתכתב עם הרב משאש בדברי תורה, והרב משאש מחשיב אותך כגאון עולם. ואם הוא יראה אותך, אברך צעיר כבן 30 – הוא יקבל חלישות הדעת, כי הוא חושב שאתה בן 70 לפחות... מה שוה כל התורה שלנו אם נגרום חלישות הדעת לתלמיד חכם?"

"לא למדתי מה שצריך!"
 בן נולד לרב יעקב ישראל קניבסקי זצוק"ל – הסטיפלר. בן מתוק, ויקרא שמו בישראל שמריהו יוסף חיים, מי שלימים נודע כהרב שמריהו יוסף חיים קניבסקי שליט"א (בתמונה בילדותו). לפני פחות משבועיים ר' חיים חשב את גלו, וגלה שהוא כבר כמעט בן 93. כשגלה את זה, אמר בקול: "אוי, עוד לא למדתי כל מה שצריך!"... למאי נפקא מינא ליה בן כמה הוא? אפשר לענות על זה בכך שהוא פעם אמר למקורבו: "אין לך מושג כמה תוכניות יש לי!"... למה נזכרתי בזה דוקא השבוע? כי שבוע הבא ביום רביעי יום ההולדת ה-93 של ר' חיים (ט"ו טבת ה'תרפ"ח)...

הכלבים כבר לא כלבים...
 היה זה לפני כ-150 שנה. רבני ירושלים התכנסו לאספה דחופה. לעוני ירושלים אין מה לאכול. עשירים יהודים לא היה שם. מה עושים? הפתרון פשוט, מה שעושים בשטיבלאך: שנורר. איפה? הרי אין עשירים? גם לזה יש פתרון פשוט: נוסעים לחוץ לארץ. לאן? יש הרבה מדינות. לדוגמא תוניס. כך גם בסיפור. החליטו לשלוח לשם את הראשון לציון הרב רפאל מאיר פאניז'ל זצוק"ל (בתמונה). יום פטירתו הי"ד טבת ה'תרנ"ג). הוא אכן נסע לשם. יום אחד, הוא הלך ברחובות העיר עם רבני העיר, תוך כדי לימודים. ואז הם הגיעו, ללא שימת לב, לארמון המלוכה. בחצר הארמון היו חיילים ושני כלבים שמיירה. כלבים נראים כדובים, שומרים שאף אחד לא יכנס לחצר. מי שמעוניין למות – ידע שבעבודה פשוטה: להכנס לחצר הארמון, לעצום עיניים וזהו. פשוט וקל. "עצרוווווווו!!!!!!", צעק אחד החיילים על הרבנים. "אין כניסה!!!!!! NO PASING!!!!!! אין מעבר!!!! לא להכנס אם חייכם חשובים לכם!!!!!!". הרבנים הפסיקו ללכת, אולם הרב פאניז'ל לא הקשיב להם והמשיך בהליכתו בגן כשמוחו בנמרא. פתאום התקרבו שני כלבים עם שיניים הנראים כמגדלורים. הם נבחו על מנת להפחיד את הרב שילך. הרב נעץ בהם את מבטו, ואז הם נהפכו פתאום והתנהגו ככבשים תמימות. הרב לקח אותם מהשרשרת וטייל כשעה בגן. לאחר מכן הלך אתם לבחון. המרא דאתרא שאל אותו: "האם הרב השתמש בקבלה מעשית?". "לא. וכי

זמני השבת:		שבת פרשת 'ויג'ש':			זמני השבת:			
הדלקת נרות	שקיעה	עלות השחר	נץ החמה	חצות היום והלילה	שקיעה	מוצאי שבת	צאת הכוכבים	רבנו תם
16:07	16:47	5:02	6:35:45	23/11:40	16:47	18:22	18:22	18:00

אשמח לקבל הע/ארות, תיקונים, עצות ועוד. כדי להרשם כפרנס נא להתקשר ל-025870079. טעון גניזה. נא לא לקרוא בזמן שאינו ראוי. העלון מוקדש לעילוי נשמת: שלמה חיים בן אסתר ז"ל. עליזה בת מרים ז"ל. הרב אליהו בן טוביה בקשי ורון זצוק"ל. לרפואת: משה בן שרה. חיה בת מלכה. יפה בת רחל. ינתן דוד בן עליזה. הרב רפאל גבריאל אליהו בן רחל חיה שליט"א. להצלחת משפחת למני.

להחלמה מהירה: מרים בת עליזה